

Datum: 10. 3. 2026

**TRGOVINSKA
ZBORNICA SLOVENIJE®**
Slovenian Chamber of Commerce

SPOROČILO ZA JAVNOST

Dunajska cesta 167, SI-1000 Ljubljana
t: +386 1 58 98 212, +386 1 58 98 213
e: info@tzslo.si, www.tzslo.si

Matična številka: 2246473000
ID številka za DDV: SI67994598
Številka TRR: SI56 0400 0027 8921 404

Znižanje trošarin pri oblikovanju cen določenih naftnih derivatov je poteza v pravo smer, vendar je pri tako rigidnem slovenskem modelu nezadostna. Cenovni model v takšnih kriznih razmerah, ki smo jim priča v zadnjem dobrem tednu dni, postane vir negotovosti, saj ogroža preskrbo in pogloblja izgube naftnih distributerjev.

Pred natanko šestimi leti je svetovni naftni trg doživel pravi zlom, cene surove nafte so se prepolovile, dosegle so ceno celo 20 USD za sodček, dodatno znižanje cen pa je prispevala še cenovna vojna med največjimi igralci na trgu – bilo je obdobje Covid krize. Pred štirimi leti, ob napadu na Ukrajino, smo doživeli drastični porast cen surove nafte, ki je presegla 100 USD za sodček in danes smo ponovno v razmerah, ko je cena ponovno presegla magično mejo 110 USD za sodček, kar seveda neposredno vpliva na borzne cene naftnih derivatov, te pa posledično na maloprodajne cene na bencinskih črpalkah. Grobi presek strukture maloprodajne cene nam pokaže, da nabavna cena predstavlja 40 odstotkov cene, ki jo plačamo ob nakupu goriva, 4 do 5 odstotkov predstavlja trgovska marža, iz katere distributerji pokrivajo vse svoje stroške poslovanja, preostali del, to je 55 odstotkov cene pa predstavljajo trošarina, davek na dodano vrednost in ostale štiri dajatve.

Na TZS podpiramo potezo vlade, da z znižanjem trošarine vsaj delno ublaži nenadni skok maloprodajnih cen pogonskih goriv in kurilnega olja. Gre za razumen in potreben ukrep, ki pa ga je potrebno postaviti v pravi kontekst, **pravi predsednica TZS mag. Mariča Lah.** Takšna vladna odločitev je predvsem racionalna, saj se vlada ni odločila za znižanje trošarin do nivoja priporočenega okvira s strani EU. Pustila si je torej še eno možnost znižanja trošarin, v kolikor bi to bilo potrebno ob naslednjem cenovnem obdobju. Ob tej potezi vlade namreč ne smemo pozabiti, da smo prav v preteklih dveh letih izkoristili vsako znižanje nabavnih cen goriv in vztrajno oziroma pridno višali trošarine, mnogo bolj pridno kot ostale države članice EU, kjer se maloprodajne cene goriv oblikujejo prosto, po tržnih pogojih, trošarinska politika pa je v državah članicah EU več ali manj stabilna.

Pri nas se cene goriv še vedno oblikujejo po modelu, ki temelji na borznih cenah, maržo za pokrivanje stroškov poslovanja pa naftnim distributerjem določa vlada; le-ta dosega komaj polovico povprečne evropske marže. Danes seveda ni primeren trenutek za kakršnokoli spremembo pri oblikovanju cen goriv, je pa primeren trenutek da se vprašamo, ali je obstoječi model oblikovanja cen v danem trenutku primeren in optimalen, **izpostavlja predsednica TZS mag. Mariča Lah.**

V zadnjem tednu dni so bili naftni trgovci, pogosto kritizirani, da so določene črpalke ostale brez goriva, da se čuti pomanjkanje, pisalo se je celo o varčevalnih ukrepih glede porabe. Nihče pa se ni vprašal po vzrokih, da je na določenih lokacijah črpalk občasno

res prišlo do kratkotrajnega pomanjkanja goriva. Ključni razlog za tako stanje je bila občutno nižja cena goriv v Sloveniji, ki je oblikovana po modelu, ki temelji na borznih cenah za obdobje preteklih 14 dni, v sosednjih državah pa so dogajanja na naftnih borzah dnevno prenašali v prodajne cene. Razlika med visokimi cenami v sosednjih državah v primerjavi z nizkimi cenami v Sloveniji se je zato odrazila v izrazitem povečanju povpraševanja kupcev iz sosednjih držav. Prav tako so tudi domači potrošniki iz načela previdnosti napolnili svoje rezervoarje, v strahu pred negotovostjo pa so se odzvala tudi kmetijska gospodarstva. Logistika distributerjev pa je bila v takih razmerah kljub zadostnim količinam naftnih derivatov omejena.

Rigidnost slovenskega modela za oblikovanje cen naftnih derivatov vsekakor terja temeljit razmislek, saj v kriznih razmerah, ko se cene na kratek rok drastično povečujejo, izgublja državni proračun, ki znižuje trošarino, da ublaži skoke cen tudi za kupce iz sosednjih držav, izgubljajo pa tudi naftni distributerji, ki z bistveno slabšimi maržami kot njihova konkurenca v državah EU, polnijo rezervoarje kupcem iz sosednjih držav. In nenazadnje, v sedanjih geopolitičnih razmerah, je potrebno skrbno ravnanje z zalogami naftnih derivatov – vse sosednje države imajo mnogo ugodnejšo situacijo glede tega tudi iz razloga lastnih rafinerij.

Zato mora Slovenija vzpostaviti mehanizem, ki bo prožen za hitro odzivanje na tržne pretese, konkurenčen s sosednjimi državami, hkrati pa sprejemljiv za potrošnike, distributerje in državni proračun.

TRGOVINSKA ZBORNICA SLOVENIJE